

Силабус навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»

Галузь знань: 01 Освіта

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-наукова програма: Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Курс: 1

Семестр: 2

Факультет	соціальної та психологічної освіти
Кафедра	Хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-і)	ПІБ: ГОНЧАРУК ВІТАЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ Посада: викладач кафедри хімії, екології та методики їх навчання E-mail: v.v.ghoncharuk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=2971
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна/вечірня) форма: лекції (20 год.), практичні (20 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (110 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідають всі лекції і практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску його. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до визначених робочою програмою тем практичних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань; при виконанні ІНДЗ самостійно вибирають його тему та творчо підходять до його вирішення.
Що будемо вивчати?	Загальні принципи, форми і методи розробки соціальних та екологічних програм, організаційні та методичні основи управління соціальною та екологічною безпекою.
Чому це треба вивчати?	Курс сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми і методи розробки соціальних та екологічних програм, створення організаційних і методичних основ управління соціальною та екологічною безпекою проєктної діяльності.
Яких результатів можна досягнути?	Демонструвати знання та розуміння в сфері забезпечення соціальної та екологічної безпеки. Оцінити рівень соціальної та екологічної небезпеки. Оволодіти підходами щодо розробки заходів в сфері забезпечення соціальної та екологічної безпеки. Застосовувати знання і навички забезпечення соціальної та екологічної безпеки власного життя та життя оточуючих.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. Здатність ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. Здатність приймати, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію

	<p>управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. Здатність забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.</p>
Зміст дисципліни	<p>Поняття соціальної та екологічної безпеки. Соціальна роль безпеки. Соціальна безпека. Екологічна безпека. Методи та методики кількісної оцінки екологічних та соціальних наслідків випадків та інцидентів. Прямі та непрямі оцінки шкоди для людей і довкілля. Формування комплексних програм оцінки екологічних та соціальних наслідків. Ефективність природоохоронних заходів.</p> <p>Ідентифікація ризику у соціальних та екологічних системах. Джерела ризику. Управління ризиком. Методологія аналізу ризику. Особисті ризики. Екологічні ризики для здоров'я людини.</p> <p>Методи управління соціальною та екологічною безпекою. Класифікація методів. Економічні методи. Адміністративні методи. Індивідуальні методи в забезпеченні особистої соціальної та екологічної безпеки.</p> <p>Регулювання екологічної та соціальної безпеки. Формування комплексних програм природокористування. Ефективність природоохоронних заходів. Показники соціальної безпеки.</p> <p>Екологічна експертиза. Сутність екологічної експертизи і її об'єкти. Форми екологічної експертизи. Оцінка впливу на навколишнє середовище. Порядок проведення експертизи і джерела її фінансування. Діагностика небезпек для людини.</p> <p>Екологізація науково-технічного прогресу. Соціально-економічні передумови екологізації науково-технічного прогресу. Механізм формування ринку екологічних інновацій. Мотиваційний механізм розвитку екологічно орієнтованої інноваційної діяльності. Інновації в забезпеченні соціальної та екологічної безпеки.</p> <p>Екологічний менеджмент на підприємстві. Екологічний менеджмент на підприємстві. Поняття, принципи та механізми реалізації. Впровадження системи екологічного менеджменту на підприємстві.</p> <p>Організації ефективною та безпечною діяльністю. Методи та засоби збереження та зміцнення здоров'я, профілактики захворювань та забезпечення фахової дієздатності. Принципи підбору фізичних вправ, їх компонування та послідовність використання за призначенням. Інформаційна підсистема управління. Органи контролю. Особливості організації управління у надзвичайних ситуаціях на різних адміністративних рівнях.</p>
Обов'язкові завдання	<p>Поглиблення знань про загальні принципи, форми і методи розробки соціальних та екологічних програм.</p> <p>Вироблення умінь реалізовувати управлінські рішення в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.</p> <p>Формування ціннісних орієнтирів у здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості.</p> <p>Виховання активної громадянської позиції, сприяння моральному самовдосконаленню людини і майбутнього фахівця.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Правове забезпечення вищої освіти.</p>
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Павленко О. О., Шевченко Т. І., Опанасюк Ю. А. Управління соціальною та екологічною безпекою. Адміністративний менеджмент для магістрів: підручник / ред.: О. М. Теліженко, С. В. Глівенко. Суми: Університет. кн., 2016. 871 с. 2. Павленко О. О., Опанасюк О. О., Рибальченко С. М. Соціальна та екологічна безпека проектної діяльності: конспект лекцій. Суми: СумДУ, 2019. 75 с. 3. Павленко О. О., Опанасюк О. О., Рибальченко С. М. Методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни «Соціальна та екологічна безпека проектної діяльності». Суми: СумДУ, 2019. 26 с. 4. Куценко В. І. Соціальна безпека в контексті сталого розвитку: моногр. В. І. Куценко, В. П. Удовиченко. Чернівці: Видавець Лозовий В. М., 2011.

	<p>656 с.</p> <p>5. Азаренкова Г. М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах): навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 240 с.</p> <p>6. Екологічна безпека: навч. посіб. / за заг. ред. Петкова В. П. Київ: КНТ, 2017. 216 с.</p> <p>7. Охорона навколишнього середовища. Екологічна безпека. Законодавство, методики, рекомендації: практич. посіб. / Упоряд. Григоренко А. В, Григоренко Л. С. Київ: ЦУЛ, 2016. 288 с.</p>
Поточний контроль	Виконання практичних завдань і модульних контрольних робіт, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник _____

Віталій ГОНЧАРУК